

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ Chișinău

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind conținutul-cadru, principiile metodologice de elaborare și actualizare, avizare și aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN)

În temeiul art. 4 lit. h) și art.5 lit. b) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), art.2 lit. c) și art. 18 alin. (1) și art.78 al Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 1-2, art. 2), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind conținutul-cadru, principiile metodologice de elaborare și actualizare, avizare și aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

PRIM-MINISTRU

Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
Ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale**

Andrei SPÎNU

REGULAMENT

privind conținutul-cadru, principiile metodologice de elaborare și actualizare, avizare și aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN)

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind conținutul-cadru, principiile metodologice de elaborare și actualizare, avizare și aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național (în continuare - *Regulament*), este parte componentă a unui cadru de reglementări menite să asigure implementarea Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului (în continuare – *Lege*).

2. Planul de Amenajare a Teritoriului Național (în continuare – *PATN*) este documentul de bază în domeniul activității de amenajare a teritoriului elaborat/actualizat, la propunerea organului central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului și reprezintă sinteza programelor strategice sectoriale pe termen mediu și lung, abordează problematica din teritoriu la nivel macro, stabilește liniile directoare ale organizării și dezvoltării echilibrate și durabile a întregului teritoriu al Republicii Moldova.

3. Problemele pe care le abordează amenajarea teritoriului prin intermediul documentației de amenajare a teritoriului național sunt legate de:

1) funcțiuni teritoriale, instituirea de zone speciale (zone economice, parcuri și zone industriale, centre de polarizare - poli de creștere, zone cu rol administrativ, zonare funcțională, zone de protecție);

2) demografie regională și mișcări de populație/mobilitatea populației;

3) macro-economie, structuri regionale, sectoare de activitate economică, localizarea activităților;

4) disparități regionale (dintre regiuni și regiuni de dezvoltare) la nivel național, care au potențialul de a influența competitivitatea și coeziunea la nivel național și regional;

5) crearea rețelei de centre urbane (municipii/orașe – poli (centre) de creștere), atractive pentru locuitori, antreprenori, care generează creștere, ocupare a forței de muncă și stimulează dezvoltarea teritoriului la nivel regional (regiuni de dezvoltare) și local;

6) echiparea tehnico-edilitară majoră a teritoriului național, gospodărirea apelor, sanitația, amenajări hidrotehnice, rețele termice, alimentarea cu gaze, electricitate;

7) infrastructura drumurilor (magistrale/coridoare de transport);

8) protecția mediului, riscuri naturale, impactul schimbărilor climatice asupra dezvoltării teritoriului la nivel național, regional și local;

9) localizarea ariilor de dezvoltare rezidențială, turistică și agrement, industrială, a infrastructurii sportului și educației;

10) reabilitarea peisajelor culturale și naturale, gestionarea prudentă, conservarea și dezvoltarea diversității culturale și biologice;

11) monumente istorice, situri arheologice și zone construite protejate;

12) nivelul și costul poluărilor, exploatarea resurselor;

13) riscuri tehnologice (contaminare radioactivă sau/și chimică, pericol de explozie) și aspecte transfrontaliere.

4. PATN are în exclusivitate caracter director și se elaborează pe secțiuni specializate, care sunt aprobate prin legi.

5. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile și definițiile prevăzute în *Lege*.

6. Prezentul Regulament este obligatoriu pentru organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului și urbanism, organizațiile de proiectări, persoanele fizice și juridice, care acordă servicii de proiectări pentru domeniul amenajării teritoriului, la toate etapele de elaborare a secțiunilor specializare a PATN și pentru alte persoane antrenate în activitățile de amenajare a teritoriului.

7. Secțiunile specializate ale PATN se elaborează de către organizațiile de proiectare care dispun de specialiști atestați în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului.

Capitolul II

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE

8. Scopul Regulamentului constă în stabilirea conținutului-cadru, modalității de elaborare/actualizare, avizare, aprobare și crearea unui cadru unitar pentru elaborarea PATN și separat a secțiunilor sale specializate, ca document ierarhic superior de amenajare a teritoriului și indispensabil pentru asigurarea unei dezvoltări echilibrate și durabile a întregului teritoriu al Republicii Moldova.

9. Scopul PATN prin secțiunile sale specializate este de a asigura prin intermediul amenajării teritoriale:

1) dezvoltarea echilibrată a teritoriului național din punct de vedere social-economic, cultural și de mediu, pentru evitarea manifestării disparităților și dezechilibrelor de dezvoltare, respectării specificului fiecărei zone în teritoriu și spațiu a țării în ansamblu;

2) armonizarea societății și economiei cu schimbările demografice și crearea unei societăți pentru toate vârstele;

3) ameliorarea calității vieții cetățenilor la toate vârstele și colectivităților umane cu respectarea identității locale a populației;

4) gestionarea responsabilă a resurselor naturale, asigurarea unui echilibru prudent între dezvoltare și protejare, adică să sprijine dezvoltarea economică și socială concomitent cu protejarea naturii, a zonelor cu diversitate biologică, a peisajului și a patrimoniului cultural;

5) conservarea și dezvoltarea durabilă a patrimoniului cultural imobil (monumente istorice și situri arheologice) și a diversității culturale;

6) dezvoltarea infrastructurii turismului și a sportului, prin valorificarea potențialului turistic al regiunilor de dezvoltare, reabilitarea și amenajarea obiectivelor și infrastructurii turistice și de sport existente, precum și orientarea activității turistice și sportive către zonele rurale;

7) fundamentarea realizării unor investiții de utilitate publică de nivel național;

8) corelarea cu documentele de politici publice aprobate, relevante domeniului amenajării teritoriului;

9) utilizarea rațională a teritoriului și conservarea terenurilor agricole fertile;

10) evitarea riscurilor naturale și prevenirea efectelor unor dezastre și catastrofe.

10. Obiectivele principale ale PATN sunt:

1) stabilirea, în corelare cu strategiile guvernamentale, a direcțiilor principale de dezvoltare a economiei naționale și precizarea priorităților de intervenție privind relansarea activităților economice, determinarea teritoriilor pentru implementarea metodelor moderne de promovare a businessului privat și de stat, crearea rețelei naționale de zone economice libere, necesare pentru consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale;

2) evaluarea complexă a resurselor naturale, economice și umane din diferite zone sau teritorii ale țării, ca bază a diferitelor strategii fundamentale;

3) prognoza privind evoluția numărului de locuitori și a posibilităților de ocupare a resurselor de muncă, asigurarea unor condiții adecvate de viață pentru populație prin ameliorarea condițiilor de abitație, a accesului la instituțiile publice și la echipările edilitare;

4) asigurarea dezvoltării policentrice a țării prin dezvoltarea unei rețele de localități urbane bazată pe distribuirea echitabilă a resurselor în teritoriu și dezvoltarea relației urban – rural;

5) fundamentarea strategiei de dezvoltare a rețelei generale de localități;

6) promovarea și implementarea strategiei naționale de dezvoltare regională prin cooperare regională, pentru asigurarea unei dezvoltări echilibrate, durabile și economic competitive a regiunilor de dezvoltare;

7) corelarea dezvoltărilor sectoriale în cadrul diferitelor zone, teritorii și domenii de activitate cu interesele tuturor regiunilor țării, cu asigurarea echilibrului permanent între resursele existente și cerințele de valorificare a acestora, cu interesele colectivităților și individului;

8) armonizarea dezvoltării așezărilor umane și distribuirea funcțiilor urbanistice în teritoriu;

9) dezvoltarea infrastructurii de transport de importanță națională și internațională, a căilor de comunicație în regiunile frontaliere;

10) dezvoltarea serviciilor și rețelelor edilitare (apă, canalizare, salubritate, termice, gazificare și electricitate) în vederea acoperirii teritoriului întregii țări cu servicii de calitate și centralizarea acestora;

11) identificarea zonelor sau teritoriilor cu problemă majoră, care necesită

programe de intervenție primordială (zone defavorizate din punct de vedere economic și social, zone cu resurse naturale intens degradate, zone cu reduceri demografice accentuate sau cu dezechilibre demografice grave, zone cu deficit de locuri de muncă, zone afectate de riscuri naturale inclusiv de la impactul provocat de schimbările climatice, zone care urmează a fi asistate pe baza unor programe sau convenții internaționale) și analiza disfuncționalităților;

12) reabilitarea și protejarea mediului natural și construit, stabilirea zonelor naturale și construite cu valoare de patrimoniu inclusiv a teritoriilor cu statut de protecție privind apele de suprafață, constituirea rețelei naționale a acestora;

13) scoaterea în evidență a posibilităților teritoriale de punere în valoare în circuitul turistic a monumentelor istorice, siturilor arheologice și a monumentelor naturii prin creșterea accesibilității acestora prin intermediul infrastructurii de transport și a echipării teritoriale.

11. PATN este documentul ierarhic superior care servește drept bază pentru elaborarea documentației de amenajare a teritoriului și a documentației de urbanism de nivel ierarhic inferior stabilite în *Lege*.

Capitolul III

INIȚIEREA, ELABORAREA ȘI ACTUALIZAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL

Secțiunea 1

Inițierea și finanțarea elaborării sau actualizării PATN

12. Elaborarea și actualizarea separată a secțiunilor specializate ale PATN, poate fi inițiată de către autoritatea publică centrală din domeniul amenajării teritoriului și/sau de altă autoritate publică centrală responsabilă de domeniile din secțiunile specializate.

13. Elaborarea integrală a PATN sau separat a secțiunilor sale specializate și a studiilor de fundamentare se finanțează de la bugetul de stat și din alte surse ce nu contravin legislației.

Secțiunea 2

Elaborarea și actualizarea PATN

14. PATN reprezintă sinteza programelor strategice sectoriale pe termen mediu și lung pentru întreg teritoriul țării și este compus din secțiuni specializate ce abordează diferite aspecte care vizează dezvoltarea spațială echilibrată și durabilă, ținând cont și de integrarea regională și europeană.

15. Principalele etape care trebuie parcurse în procesul de elaborare a PATN integral, a unei secțiuni sau a mai multor secțiuni specializate ale acestuia, sunt:

1) Etapa preliminară, care cuprinde:

a) informarea populației asupra inițierii procesului de elaborare;

b) achiziția serviciilor pentru elaborarea documentului și convocarea (după caz) a grupului de lucru pentru monitorizarea elaborării documentului;

c) achiziționarea serviciilor pentru elaborarea evaluării strategice de mediu, în conformitate cu prevederile Legii nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu;

d) elaborarea Temei – program, de către beneficiar în comun cu elaboratorul documentației, al cărei conținut este detaliat în anexa 1;

e) aprobarea Temei-program de către organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului. Conținutul temei-program poate fi modificat, după necesitate, ca rezultat al elaborării studiului de fundamentare la proiect și necesității examinării/aprobării suplimentare a proiectului de către organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului.

2) Etapa de elaborare integrală a proiectului PATN, sau separat a unei secțiuni sau a mai multor secțiuni specializate, precum și a studiilor de fundamentare necesare;

3) Etapa de avizare și consultare publică;

4) Etapa de aprobare, care include:

a) aprobarea de către organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului;

b) aprobarea de către Guvern;

c) aprobarea de către Parlamentul Republicii Moldova.

16. Modificarea/actualizarea documentațiilor se face în cazurile în care:

1) expiră perioada stabilită în punctele 25 și 26;

2) au apărut schimbări majore social-economice, demografice, teritorial-administrative și politice, noi elemente cu impact asupra scopului și obiectivelor PATN-ului în aplicare;

3) cadrul normativ ce vizează domeniul amenajării teritoriului a fost modificat considerabil;

4) alte cazuri, stabilite de Guvern prin politicile strategice de dezvoltare a țării.

17. Conținutul-cadru pentru noi secțiuni se stabilește de către organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului în acord cu alte organisme centrale interesate și conform priorităților de dezvoltare a țării stabilite de Guvern.

18. Toate părțile implicate în procesul de elaborare/actualizare a secțiunilor specializate a PATN, prevăzute în prezentul Regulament, se conduc de legislația Republicii Moldova în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului, alte acte normative aferente domeniului.

19. Secțiunile specializate se elaborează având la bază date inițiale actualizate privind principalii indicatori demografici, de mediu, social-economici și a Indicelui de Deprivare a Ariilor Mici (IDAM), care constituie un instrument eficient întru determinarea zonelor defavorizate în țară, precum și în regiunile de dezvoltare. Elaboratorul este obligat să actualizeze și să sistematizeze aceste date pe parcursul executării lucrărilor, în caz că se vor înregistra diferențe substanțiale.

20. Conținutul PATN, care constă din piesele scrise și desenate, se structurează coerent, iar informația se prezintă clar și comprehensiv.

21. Textul proiectului secțiunilor specializate a PATN se elaborează în limba română.

22. Pieseile desenate vor fi redactate în conformitate cu standardele de stat privind semnele convenționale și conforme Atlaselor de semne convenționale pentru planuri topografice aprobate, elaborate de Agenția Relații Funciare și Cadastru. Semnele convenționale noi trebuie incluse în legendele din planșe. Culorile utilizate trebuie să fie transparente pentru a putea identifica detaliile de pe baza topografică/cartografică utilizată sau de pe alte baze de date utilizate.

23. Autoritatea publică centrală din domeniul amenajării teritoriului în colaborare cu autoritățile publice centrale din domeniile vizate asigură elaborarea secțiunilor specializate a PATN.

24. În procesul de elaborare a secțiunilor specializate a PATN, responsabilii pentru elaborarea acestora efectuează procedura de evaluare strategică de mediu prealabilă, în cadrul căreia organul central al administrației publice în domeniul mediului sau subdiviziunea sa teritorială se pronunță asupra necesității de efectuare a evaluării strategice de mediu pentru documentația respectivă în conformitate cu prevederile Legii nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu.

25. PATN se elaborează pentru o perioadă de 30 ani.

26. Secțiunile specializate a PATN sunt re-evaluate și actualizate periodic (se recomandă la fiecare cinci ani, dar nu mai rar de odată în zece ani) la propunerea organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului în conformitate cu schimbările parvenite în dezvoltarea socio-economică, prioritățile statului stabilite de Guvern, necesitățile de modernizare și dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare și a infrastructurii drumurilor.

Secțiunea 3

Atribuirea contractelor pentru elaborarea sau actualizarea secțiunilor specializate a PATN

27. Atribuirea contractelor pentru elaborarea sau actualizarea secțiunilor specializate a PATN sunt realizate conform art. 24 al *Legii* sau, după caz, prin concurs în conformitate cu art. 58 al Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

28. Autoritatea publică centrală din domeniul amenajării teritoriului, după caz, în comun cu autoritățile publice centrale responsabile de domeniile indicate în punctul 50, întocmesc caietul de sarcini și alte documente de achiziție necesare pentru executarea contractelor de elaborare a secțiunilor specializate ale PATN.

29. Elaborarea caietelor de sarcini și a documentelor de achiziție pentru elaborarea/actualizarea secțiunilor specializate a PATN, programelor de amenajare a teritoriului, a studiilor de fundamentare, precum și cercetările științifice prealabile, necesare întocmirii acestora, pot fi realizate și cu participarea internațională.

30. Ajustarea valorii contractelor de achiziții publice încheiate pe un termen mai mare de un an, trebuie efectuată conform Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an, aprobat de Hotărîrea Guvernului nr. 1129/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an.

Secțiunea 4

Informarea și participarea populației la desfășurarea activității de elaborare a PATN

31. Populația, organizațiile necomerciale, alte entități implicate în dezvoltarea unităților teritoriale administrative vor fi informați asupra obiectivelor și conținutul documentațiilor de amenajare a teritoriului național.

32. Informarea publică se realizează, de către autoritatea publică centrală din domeniul amenajării teritoriului, prin următoarele mijloace:

1) publicarea anunțului privind organizarea consultării publice pe pagina web oficială a autorității publice centrale din domeniul amenajării teritoriului și pe pagina web www.particip.gov.md;

2) informare cu caracter general prin mass media;

3) informare cu caracter direcționat către părți interesate definite prin intermediul mijloacelor de recepționare a informației indicate de părțile interesate;

4) audiere publică cu societatea civilă (după caz);

5) alte mijloace specifice.

33. Consultarea publică se face anterior aprobării fiecărei secțiuni specializate a PATN elaborate în parte sau a PATN elaborat integral, prin solicitarea opiniilor societății civile, experților, asociațiilor profesionale și mediului academic, conform Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Hotărârii Guvernului nr.967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, precum și a procedurilor aprobate de către autoritatea publică centrală din domeniul amenajării teritoriului.

Capitolul IV

AVIZAREA ȘI APROBAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL

Secțiunea 1

Avizarea și expertizarea

34. Proiectul PATN elaborat integral sau separat a fiecărei secțiuni specializate se supun obligatoriu avizării, care se efectuează de către organismele interesate, în conformitate cu *Legea* și conform Anexei nr. 2.

35. Avizul se emite în baza cererii organului central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului. Organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului va prezenta la avizare proiectul integral al PATN sau separat a unei secțiuni specializate, iar elaboratorul (autorul proiectului) va justifica soluțiile aplicate în proiect.

36. Durata de emitere a avizelor de către organele autorității publice centrale nu va depăși 30 zile de la data recepționării solicitării. Neemiterea avizului în termenul de 30 zile stabilit se consideră, în mod tacit, că este emis un aviz favorabil.

37. Expertizarea proiectului se va efectua conform prevederilor art. 34-38 a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

38. În urma avizării și expertizării, autorul proiectului întocmește sinteza obiecțiilor și propunerilor, conform modelului indicat în anexa nr. 2 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

39. Obiecțiile și propunerile prezentate în avizele și rapoartele de expertiză emise de organismele autorității publice centrale vor fi introduse în documentație, în urma analizării lor de către elaborator, în vederea finalizării și aprobării PATN elaborat integral sau a secțiunii/secțiunilor specializate elaborate separat.

40. După examinarea și elaborarea avizului general de către Guvern, proiectul secțiunii/secțiunilor specializate a PATN întocmit potrivit *Legii*, se va promova Parlamentului Republicii Moldova pentru examinare și adoptare.

41. Atribuțiile Guvernului privind examinarea și elaborarea avizului general la proiectul secțiunii/secțiunilor specializate a PATN pot fi delegate Consiliului Național de Planificare a Teritoriului creat de Guvern.

Secțiunea 2

Avizul general

42. Beneficiarul (organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului) proiectului PATN, se obligă să prezinte Guvernului materialele elaborate și avizate de organele autorităților publice centrale pentru a obține avizul general.

43. Avizul general se emite în termen de 30 zile de la data înregistrării în Guvern a proiectului.

44. În cazul în care, pe parcursul analizării și verificării proiectului secțiunii/secțiunilor specializate a PATN prezentat, sunt necesare completări ale acestuia, Guvernul le va solicita în scris organului central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului, în termen de maximum 20 zile lucrătoare de la data înregistrării documentației. În acest caz, termenul de emitere a Avizului general se va calcula din data depunerii de către organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului a completărilor respective la documentația prezentată spre avizare.

45. Avizul general emis este valabil doar pentru proiectul în baza căruia a fost emis avizul respectiv. În cazul operării unor modificări după emiterea avizului general favorabil, proiectul secțiunii specializate a PATN sau PATN elaborat integral va fi prezentat repetat Guvernului pentru examinare și avizare.

46. Avizul general emis, este un aviz tehnic și poate fi utilizat doar în scopul aprobării proiectului secțiunii specializate a PATN sau PATN elaborat integral.

Secțiunea 3

Aprobarea PATN

47. Proiectul/proiectele secțiunii/secțiunilor specializate a PATN se aprobă de către Parlamentul Republicii Moldova.

48. Fiecare secțiune specializată a PATN se aprobă prin legi separate.

Capitolul V
CONȚINUTUL - CADRU AL PLANULUI
DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL

Secțiunea 1
Secțiunile specializate a PATN

49. În conformitate cu *Legea*, PATN se elaborează pe secțiuni specializate corelate între ele, care sunt aprobate prin legi.

50. Secțiunile specializate a PATN sunt:

- 1) rețeaua de localități;
- 2) infrastructura drumurilor;
- 3) apă și sanitație (sau, aprovizionarea cu apă și sanitație);
- 4) electricitate;
- 5) gaze naturale;
- 6) zone protejate;
- 7) zone de risc natural;
- 8) zone cu resurse turistice;
- 9) infrastructura de educație și sport;
- 10) monumente istorice, situri arheologice și zone construite protejate;
- 11) protecția civilă.

51. Pot fi realizate și alte secțiuni specializate a PATN stabilite de Guvern, necesare pentru realizarea obiectivelor stabilite în prioritățile strategiilor naționale și regionale de dezvoltare a Republicii Moldova, inclusiv de strategiile sectoriale.

52. Secțiunile aprobate a PATN devin obligatorii pentru toate tipurile de activități de amenajare și urbanism pe teritoriul Republicii Moldova, temei pentru elaborarea planurilor regionale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, programelor de ramură și de dezvoltare socio-economică, schemelor complexe pentru protecția mediului și utilizarea rațională a resurselor naturale, schemelor și proiectelor naționale și regionale ale infrastructurii edilitare și de transport, a altor documentații pentru realizarea obiectivelor teritoriale de nivel regional și local.

53. În funcție de scopul și obiectivele principale, specificate în punctele 9 și 10, se determină conținutul documentației pentru secțiunile specializate a PATN, care cuprinde:

- 1) piese scrise (Memoriul de sinteză);
- 2) piese desenate cu caracter de sinteză.

54. Conținutul și cerințele detaliate (inclusiv pentru piesele scrise și desenate) pentru fiecare secțiune specializată a PATN se stabilește prin instrucțiuni separate elaborate și aprobate de organul central al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului în comun cu alte autorități al administrației publice centrale responsabile de domeniile: infrastructura de apă și sanitație, drumuri și transport, dezvoltarea infrastructurii turismului, protecția patrimoniului cultural național și altele specificate în punctul 50.

55. Secțiunile specializate vor fi structurate în așa mod încât, integrate, acestea să asigure realizarea scopului și obiectivelor principale ale PATN stipulate în punctele 9 și 10 și să acopere toate activitățile care determină și au impact asupra dezvoltării teritoriale a Republicii Moldova.

56. Documentația de amenajare a teritoriului trebuie elaborată respectând condițiile din contract, tema-program, prevederilor actelor normative și ale prezentului Regulament.

57. Toate documentele textuale și materialele grafice a secțiunilor specializate PATN, trebuie realizate și prezentate beneficiarului în format digital și format analogic și semnate de șeful și executanții responsabili, atestați, ai organizației de proiectare, care a elaborat proiectul secțiunii/secțiunilor specializate ale PATN.

Secțiunea 2

Cerințe generale pentru elaborarea pieselor scrise a PATN

58. Piesele scrise (Memoriul de sinteză) vor fi structurate în capitole și secțiuni și vor respecta prevederile prescrise de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

59. Numărul de capitole, conținutul și structura acestora va fi determinată de specificul fiecărei secțiuni specializate a PATN stabilite prin instrucțiunile menționate în punctul 54, de complexitatea și volumul de date stabilite în tema-program.

60. Piesele scrise (Memoriul de sinteză) se vor structura astfel încât să cuprindă întreg spectru al relațiilor ce formează realitățile social-economice, demografice, infrastructură ș.a. în general și evoluția elementelor specifice fiecărei secțiuni specializate în parte.

61. Piesele scrise structurate în capitole vor sintetiza aspectele ce țin de:

1) *Capitolul I.* Indicatorii principali care caracterizează situația actuală de dezvoltare socio-economică și teritorială a Republicii Moldova, în contextul european și include cuantificarea indiciilor privind potențialul natural, demografic, socio-urbanistic și la echiparea cu infrastructură, care caracterizează poziția Republicii Moldova între țările europene și pe baza cărora se determină dimensiunile, sensul acțiunilor și prioritățile care trebuie să fie realizate în scopul dezvoltării echilibrate și durabile a țării și a integrării ei în Uniunea Europeană. Numărul și conținutul indicatorilor se stabilesc în funcție de sursele de informație oficială și de structura datelor statistice existente, geospațiale și de alte date oficiale.

2) *Capitolul II.* Evaluarea complexă a situației existente privind modul de valorificare a potențialului uman și material al țării, care trebuie să includă:

- a) cadrul natural, schimbările climatice, resursele de apă, de sol și ale subsolului;
- b) potențialul demografic și calitatea resurselor umane;
- c) potențialul economic și gradul de valorificare al resurselor locale, zonificarea funcțională a teritoriului, structura activităților economice și nivelul de urbanizare pe regiuni de dezvoltare;
- d) rețeaua de localități, regiuni de dezvoltare și orașe (centre) – poli de creștere, inclusiv relația „urban-rural”;
- e) infrastructura și echiparea tehnică a teritoriului național și a localităților, regiunilor de dezvoltare și a orașelor (centrelor) – poli de creștere, inclusiv relația „urban-rural”;

f) protecția, reabilitarea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, a peisajului natural și cultural;

g) protecția, conservarea și dezvoltarea durabilă a diversității culturale și a patrimoniului cultural imobil al țării (monumente istorice și situri arheologice).

3) *Capitolul III.* Principalele disfuncționalități ce constituie obiectul de studii pentru fiecare domeniu, adică identificarea zonelor/direcțiilor cu problematica majoră, necesitând intervenții prioritare. În baza efectuării analizei complexe a situației existente se evidențiază disfuncționalitățile principale pe domenii de activitate, care trebuie să elucideze:

a) probleme privind demografia, evoluția și migrația populației, îmbătrânirea, ocuparea resurselor de muncă și standardul de viață al populației;

b) probleme privind dezvoltarea economică pe regiuni de dezvoltare, a impactului nivelului de urbanizare asupra dezvoltării economice;

c) probleme privind infrastructura și echiparea tehnică a teritoriului național și a localităților, regiunilor de dezvoltare și a orașelor (centrelor) – poli de creștere;

d) probleme privind protecția, reabilitarea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, a peisajului natural și cultural;

e) probleme privind protecția, conservarea și dezvoltarea durabilă a diversității culturale și a patrimoniului cultural imobil al țării (monumente istorice și situri arheologice).

4) *Capitolul IV.* Direcțiile principale de dezvoltare a economiei naționale a Republicii Moldova. Acest capitol se elaborează pe baza Planului de acțiuni a Guvernului și a strategiilor de dezvoltare a țării pe principalele domenii, al cărui scop principal este relansarea și dezvoltarea economiei, care trebuie să contribuie la sporirea nivelului de viață al populației, la realizarea gestiunii responsabile a resurselor naționale umane și naturale.

5) *Capitolul V.* Propunerile de amenajare pentru asigurarea dezvoltării echilibrate și durabile a teritoriului național, a localităților și regiunilor de dezvoltare, care vor cuprinde:

a) zonificarea spațial-funcțională a teritoriului Republicii Moldova;

b) revitalizarea și dezvoltarea economică a țării (agricultura (inclusiv revitalizarea zonelor cu agricultură intensivă), silvicultura, industria, turismul);

c) evoluția demografică și dezvoltarea rețelei de localități, a regiunilor de dezvoltare și a orașelor (centrelor) – poli de creștere, a relației „urban-rural”;

d) dezvoltarea infrastructurii și a echipării tehnice a teritoriului țării, inclusiv la nivel de regiuni de dezvoltare și raioane;

e) protecția, reabilitarea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, a peisajului natural și cultural;

f) protecția, conservarea și dezvoltarea durabilă a diversității culturale și a patrimoniului cultural imobil al țării (monumente istorice și situri arheologice), inclusiv a patrimoniului cultural rural;

g) protecția civilă;

h) planul de investiții pe termen lung (PITL) estimativ, care va identifica și

documenta necesitatea pe etape (scurt, mediu și lung) a investițiilor, pentru perioada de planificare a secțiunii/secțiunilor specializate PATN (în mod esențial pentru o perioadă de 30 ani) luând în considerare tendințele demografice ale populației, gradul de suportabilitate a acestora pentru investiții și capacitățile de implementare și de exploatare la nivel național, regional (regiuni de dezvoltare) și raional.

62. Memoriul de sinteză trebuie să cuprindă indicatorii principali de dezvoltare socio-economică și teritorială structurați conform tabelului din Anexa nr. 3.

Secțiunea 3

Cerințe generale pentru elaborarea pieselor desenate a PATN

63. Piese desenate se realizează în scopul reprezentării spațiale a indicatorilor calitativi și cantitativi ce caracterizează situația existentă sau de prognoză a diferitor domenii de dezvoltare a teritoriului Republicii Moldova.

64. Piese desenate vor fi complementare pieselor scrise, ilustrând grafic conținutul și sensul cuprins în compartimentele scrise.

65. Piese desenate a secțiunilor specializate a PATN, de regulă, realizate în sistem GIS (Sistem Informațional Geografic) sau în formatul DWG/DXF (inclusiv cele realizate în formatul XML, necesare pentru elementele de configurare), utilizate pentru fundamentarea proiectului secțiunilor specializate, sunt elaborate la scări similare după cum urmează:

1) hărți la scările: 1:250 000, 1:500 000 pentru probleme de ordin general (situație existentă și prognoze), de sinteză la scara 1:1 000 000 și mai mică;

2) scheme și planuri la scările: 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:250 000 pentru detalierea unor probleme de nivel național, regional (regiuni de dezvoltare) și raional;

3) cartograme, scheme și fragmente de hărți, la scările: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, 1:10 000 pentru detalierea și ilustrarea unor aspecte necesare fundamentării strategiilor, priorităților și modalităților de soluționare pentru principalele probleme ale teritoriului la nivel național, regional (regiuni de dezvoltare) și raional.

66. Piese desenate, indicate la punctul 65 (în funcție de tipul documentației), sunt realizate pe suport topografic digital actualizat și realizat în sistemul unic de coordonate MOLDREF 99, în conformitate cu prevederile Legii nr.778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 999/2006 cu privire la sistemul de împărțire pe foi și nomenclatura hărților și planurilor topografice în Republica Moldova.

Conținutul-cadru al temei-program pentru elaborarea secțiunii/secțiunilor specializate a Planului de Amenajare a Teritoriului Național

- 1. Denumirea lucrării** - se specifică: adresa, denumirea obiectivului pentru proiectare, studiu, avize; fundamentarea pentru elaborarea temei - program (scrisoare, contract, decizie)
- 2. Elaboratori și colaboratori** - se specifică denumirea și adresa proiectantului-antreprenor general, subantreprenorilor, precum și ale altor persoane fizice sau juridice participante la realizarea obiectivului, concepției și studiilor de fundamentare.
- 3. Beneficiar** - se specifică denumirea completă și adresa juridică a beneficiarului.
- 4. Sursele de finanțare:**
- 5. Necesitatea lucrării** - se menționează problemele existente în teritoriu: (condițiile ecologice, social-economice, situația demografică, dezvoltarea infrastructurii de producție, sociale, edilitare și de transport, protecția patrimoniului construit și natural), care determină necesitatea elaborării lucrării, efectuarea unor studii profunde suplimentare sau speciale.
- 6. Scopul lucrării, conținutul, etapele și termenele de realizare** - se specifică obiectivele incluse pentru elaborare, domeniul de utilizare, efectele sociale și economice scontate și nomenclatorul de lucrări inclus în fiecare etapă (piese scrise și desenate, scările planșelor principale).
- 7. Pregătirea datelor inițiale** - se specifică procedura și responsabilii de culegerea și sistematizarea datelor inițiale, executarea studiilor și prospecțiunilor, utilizarea hărților și materialelor topografice.
- 8. Modul de elaborare a lucrării** - se concretizează procedura de conlucrare la fiecare etapă cu beneficiarul, de consultare în procesul de elaborare și aprobare a lucrării, organismele teritoriale emitente de avize. Se specifică lucrările care pot fi executate de subantreprenori.
- 9. Alte date și cerințe** - se evidențiază istoricul obiectivului, indicațiile privind lucrările suplimentare, măsurile de protecție civilă, derogări, completări, abaterile de la cerințe prezentului Regulament, de la componența și conținutul secțiunilor de fundamentare a proiectului.
- 10. Valorificarea lucrării** - se determină modalitatea controlului de autor asupra realizării, domeniile de utilizare.
- 11. Avizarea și aprobarea** - se reflectă procedura de avizare și aprobare și lista organismelor emitente de avize prealabile și generale.
- 12. Termenele de realizare și costul lucrării** - se specifică termenele de realizare a fiecărei etape, valoarea estimativă a lucrărilor specificate în tema-program.

Coordonat: _____
denumirea organizației

Beneficiar: _____
numele, prenumele, semnătura și data

L.Ș.

Proiectant general: _____
denumirea organizației

L.Ș.

Conducătorul organizației
de proiectare: _____
numele, prenumele, semnătura și data

L.Ș.

**Lista organismelor emitente de avize la documentația de amenajare
a teritoriului național**

- Ministerul Economiei
- Ministerul Finanțelor
- Ministerul Afacerilor Interne (Serviciul protecției civile și situațiilor excepționale)
- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
- Ministerul Apărării
- Ministerul Culturii
- Ministerul Educației și Cercetării
- Ministerul Sănătății
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
- Ministerul Mediului
- Agenția Relații Funciare și Cadastru;
- Operatorii de sistem (titularii de licență pentru transportul gazelor naturale (OST) și titularii de licență pentru distribuția gazelor naturale (OSD)) conform Legii cu privire la gazele naturale nr.108/2016;
- Agenția „Apele Moldovei”;
- Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale;
- Agenția „Moldsilva”;
- Institutul de Geologie și Seismologie;
- Institutul de Ecologie și Geografie.

Indicatorii principali ai documentației de amenajare a teritoriului

Indicatorii	Unitatea de măsură	Situația existentă	Proгноze
1	2	3	4
Populația:			
1. Numărul populației, inclusiv:	mii loc.		
- în regiunile de dezvoltare	mii loc.		
- în localitățile urbane	mii loc.		
- în orașele-poli de creștere	mii loc.		
- în localitățile rurale	mii loc.		
2. Numărul de regiuni de dezvoltare	un.		
3. Numărul localităților urbane	un.		
4. Numărul de orașe-poli de creștere	un.		
5. Numărul localităților rurale	un.		
6. Densitatea populației	loc/km ²		
7. Numărul populației ocupate în economie	mii loc.		
Teritoriul:			
8. Teritoriul total:	mii ha,%		
- terenurile gospodăriei agricole	mii ha,%		
- terenurile gospodăriei silvice	mii ha,%		
- teritoriile regiunilor de dezvoltare	mii ha,%		
- teritoriile localităților urbane	mii ha,%		
- teritoriile localităților urbane	mii ha,%		
- teritoriile orașelor-poli de creștere	mii ha,%		
- teritoriile complexelor industriale și gospodăriei agrare amplasate în extravilan	mii ha,%		
- teritoriile zonelor de agrement	mii ha,%		
- teritoriile zonelor naturale protejate și ale patrimoniului național istorico-cultural	mii ha,%		
- teritoriile infrastructurilor edilitare și de transport de nivel interregional și regional	mii ha,%		
- teritoriile cu destinație specială	mii ha,%		
- teritoriile de apă și zonele de protecție a apei	mii ha,%		
- teritoriile pentru dezvoltarea proceselor geodinamice periculoase	mii ha,%		
Fondul de locuințe:			
9. Fondul de locuințe, inclusiv:	m ² aria totală locuințe (case)		
- în regiunile de dezvoltare	m ² aria totală locuințe (case)		
- în localitățile urbane	m ² aria totală locuințe (case)		

Indicatorii	Unitatea de măsură	Situația existentă	Proгноze
1	2	3	4
- în orașele-poli de creștere	m ² aria totală locuințe (case)		
- în localitățile rurale	m ² aria totală locuințe (case)		
10. Asigurarea populației cu fond de locuințe, inclusiv:	m ² arie totală/loc.		
- în regiunile de dezvoltare	m ² arie totală/loc.		
- în localitățile urbane	m ² arie totală/loc.		
- în orașele-poli de creștere	m ² arie totală/loc.		
- în localitățile rurale	m ² arie totală/loc.		
Infrastructura socială:			
11. Asigurarea populației cu instituții sociale și culturale pentru grupuri de localități:			
- instituții de cultură	un./locuri/mii loc.		
- instituții curative	un./locuri/mii loc.		
- instituții pentru agrement de lungă durată	un./locuri/mii loc.		
- alte instituții	indici/mii loc.		
Infrastructura edilitară și de transport:			
12. Lungimea rețelei feroviare, inclusiv:	mii km		
- de importanță internațională	mii km		
13. Lungimea rețelei rutiere, inclusiv:	mii km		
- de importanță internațională	mii km		
- de importanță națională	mii km		
- de importanță regională	mii km		
14. Lungimea căilor navigabile	mii km		
15. Densitatea rețelei de transport:			
- rețelei feroviare	km/100 km ²		
- rețelei rutiere	km/100 km ²		
16. Lungimea conductei de gaze	mii km		
17. Lungimea conductei de petrol	mii km		
18. Aeroporturi	un.		
- de importanță națională	un.		
- de importanță locală	un.		
19. Capacitatea totală a surselor centralizate:			
- alimentare cu energie electrică	MW		
- alimentare cu energie termică	mln. Gcal/an		
20. Necesarul de:			
- energie electrică	MWh		
- energie termică	mln. Gcal/a		
- gaze naturale	mln. m ³ /an		

Indicatorii	Unitatea de măsură	Situația existentă	Proгноze
1	2	3	4
- apă, în total	mii m ³ /an		
21. Utilizarea surselor de apă:			
- apă potabilă	mii m ³ /d		
- apă tehnică	mii m ³ /d		
22. Volumul apelor pluviale evacuate în bazine deschise	mii m ³ /d		
23. Cantitatea de deșeuri utilizabile	mii t/ha		
24. Protecția mediului înconjurător și utilizarea rațională a surselor naturale			
25. Cantitatea de substanțe nocive emise în bazinul aerian	mii t/an		
26. Acumularea deșeurilor solide	mln. t/an		
27. Volumul total al apelor menajere evacuate	mln. m ³ /an		
28. Recultivarea teritoriilor afectate	mii ha		
29. Reproducerea suprafețelor împădurite	mii ha/an		